

Лапко Анастасія Григорівна,

студентка другого курсу юридичного факультету
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ

Науковий керівник:

Новосад Анастасія Сергіївна,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ

НАСЛІДКИ ПОРУШЕННЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Україна має статус демократичної правової держави, невід'ємною ознакою такої характеристики є гарантування прав та свобод громадян на вільну літературну, художню, наукову і технічну творчість, реалізацію результатів своєї творчості та захист цих результатів, які закріплюються законодавством як права інтелектуальної власності. У реалізації зазначених прав постає проблема їх порушення, що викликає потребу зазначення наслідків таких неправомірних дій. У зв'язку з цим питання щодо захисту, дотримання прав реалізації, встановлення наслідків порушення цих прав є дуже актуальним.

З розвитком технологій та збільшенням об'єктів інтелектуальної власності дослідженням теоретичних питань, розробкою наукових досліджень займаються все більше науковців та учених-юристів, а саме П. Андрушко, П. Бондаренко, В. Белевцева, В. Гулькевич, А. Керімова, М. Галянтич, І. Дзера, В. Ковальський, А. Коваль, О. Підпригора, О. Ришкова, Р. Томма та інші.

На сьогоднішній день багато питань, що стосуються цієї сфери діяльності, так і залишилися неврегульованими і викликано це насамперед різноманіттям об'єктів інтелектуальної власності. До об'єктів права інтелектуальної власності згідно зі ст. 420 ЦКУ належать: літературні та художні твори; комп'ютерні програми; компіляції даних (бази даних); виконання; фонограми, відеограми, передачі (програми) організацій мовлення; наукові відкриття; винаходи, корисні моделі, промислові зразки; компонування (топографії) інтегральних мікросхем; раціоналізаторські пропозиції; сорти рослин, породи тварин; комерційні (фірмові) найменування, торговельні марки (знаки для товарів і послуг), географічні зазначення; комерційні таємниці. З наведеного переліку об'єктів права інтелектуальної власності зрозуміло, що майже будь-яка підприємницька діяльність так чи інакше стикається з використанням об'єктів інтелектуальної власності [3, с. 256].

Порушення прав інтелектуальної власності, невизнання цього права чи посягання на нього тягне за собою відповідальність, передбачену ЦКУ, іншими законами або договором (ст. 431 ЦКУ). Кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого права інтелектуальної власності. При цьому суд у випадках і в порядку, встановлених законом, може відповідно до ст. 432 ЦКУ прийняти рішення. При цьому ст. 52 Закону України від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ «Про авторське право та суміжні права» (далі – Закон про авторське право) передбачає право осіб, в тому числі на звернення до інших органів відповідно до їх компетенції.

Також відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності передбачається у Кодексі України по адміністративні правопорушення, зокрема це такі санкції як: накладення штрафу за НМДГ або конфіскація незаконно виготовленої продукції та обладнання і матеріалів призначених для її виготовлення, конфіскація фільмокопій та грошових коштів, отриманих від їх демонстрування, продажу або передачі в прокат, конфіскація примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних при їх незаконному використанні, розповсюдженні та демонструванні [3, с. 257].

Регулювання у сфері інтелектуальної власності проводить також Державний інспектор з питань інтелектуальної власності Міністерства економічного розвитку і торгівлі, МОН України, Служба безпеки України, МВС України, Державна митна служба України, Антимонопольний комітет України та ін.

Санкції за порушення у сфері інтелектуальної власності передбачені Кримінальним кодексом України, зокрема, такі як: штраф за НМДГ; виправні роботи; позбавлення волі;

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ ЦИВІЛЬНОГО,
ТРУДОВОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю (ст. 176, 177, 203, 229, 232 КК).

Таким чином, на підставі викладеного можна зазначити, що законодавство України має велику кількість нормативних актів, що регулюють відносини у сфері інтелектуальної власності і встановлюють перелік санкцій за протиправне використання, розповсюдження, демонстрування та інші незаконні дії з об'єктами інтелектуальної власності. Також існують спеціальні органи, які регулюють дотримання законності у цій сфері. За порушення прав інтелектуальної власності може настати цивільна, кримінальна, адміністративна відповідальності, а також можуть накладатись штрафні санкції.

Бібліографічні посилання:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. / Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Цивільний Кодекс України від 16 січня 2003 р. / Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40 – 44. Ст. 356.
3. Микитин В. Наслідки порушення права інтелектуальної власності. Часопис Київського університету права. 2012. № 2. С. 256 – 261.
4. Микитин В. Захист порушених прав на об'єкти інтелектуальної власності: деякі теоретичні аспекти. Цивільний право і процес. 2016. № 7. С. 15 – 20.
5. Тімашов В. Юридична відповідальність за порушення права інтелектуальної власності. Цивільне право і процес. 2016. № 2. С. 38 – 42.

Мамчур М. І.,

студентка другого курсу юридичного факультету
Дніпропетровського державного університету
внутрішніх справ,
Науковий керівник:

Новосад Анастасія Сергіївна,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
юридичного факультету Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ БЕЗВІСТІ ВІДСУТНЬОЮ АБО
ОГОЛОШЕННЯ ПОМЕРЛОЮ**

На сьогоднішній день тема є актуальною з огляду на те, що існує багато суперечностей, які потребують вирішення на даному етапі розвитку українського законодавства.

Дослідженням цього питання займалися у різні часи такі автори, як В. Бобко, Т. Лісніча, А. Зинов'єва, І. Власюк, Д. Нікітін, О. Шиманович, Л. Кулицька та інші, підходи яких використано в наукових виданнях. [1, с. 128].

Перш ніж розкрити поняття особи безвісті відсутньої та оголошення померлою було б доречно спочатку надати визначення поняттю фізичної особи.

Фізична особа – це людина, як учасник цивільних відносин, яким може виступати громадянин України, іноземець, особа без громадянства. Існує певна сукупність суспільних та природних ознак і властивостей, які відрізняють фізичну особу серед інших учасників цивільних правовідносин, у тому числі й інших фізичних осіб [2, с. 175].

Порядок визнання фізичної особи безвісно відсутньою передбачений статтею 43 ЦК України: фізична особа може бути визнана судом безвісно відсутньою, якщо протягом одного року в місці її постійного проживання немає відомостей про місце її перебування.

У разі неможливості встановити день одержання останніх відомостей про місце перебування особи початком її безвісної відсутності вважається перше число місяця, що йде за тим, у якому були одержані такі відомості, а в разі неможливості встановити цей місяць - перше січня наступного року.